

10. Wykazać prawa rachunku zdań

- PRZ1. $p \Leftrightarrow p$ – prawo tożsamości,
- PRZ2. $(p \vee q) \Leftrightarrow (q \vee p)$ – prawo przemienności alternatywy,
- PRZ3. $(p \wedge q) \Leftrightarrow (q \wedge p)$ – prawo przemienności koniunkcji,
- PRZ4. $(p \leftrightarrow q) \Leftrightarrow (q \leftrightarrow p)$ – prawo przemienności równoważności,
- PRZ5. $((p \vee q) \vee r) \Leftrightarrow (p \vee (q \vee r))$ – prawo łączności alternatywy,
- PRZ6. $((p \wedge q) \wedge r) \Leftrightarrow (p \wedge (q \wedge r))$ – prawo łączności koniunkcji,
- PRZ7. $(p \vee (q \wedge r)) \Leftrightarrow ((p \vee q) \wedge (p \vee r))$ – prawo rozdz. alternatywy względem koniunkcji,
- PRZ8. $(p \wedge (q \vee r)) \Leftrightarrow ((p \wedge q) \vee (p \wedge r))$ – prawo rozdz. koniunkcji względem alternatywy,
- PRZ9. $p \vee \neg p$ – prawo wyłączonego środka, prawo to wyraża zasadę, że z dwóch zdań sprzecznych, co najmniej jedno jest prawdziwe,
- PRZ10. $p \vee p \Leftrightarrow p$ – prawo idempotencji alternatywy,
- PRZ11. $p \wedge p \Leftrightarrow p$ – prawo idempotencji koniunkcji,
- PRZ12. $\neg \neg p \Leftrightarrow p$ – prawo podwójnej negacji,
- PRZ13. $\neg(p \vee q) \Leftrightarrow (\neg p \wedge \neg q)$ – prawo de Morgana,
- PRZ14. $\neg(p \wedge q) \Leftrightarrow (\neg p \vee \neg q)$ – prawo de Morgana,
- PRZ15. $(p \rightarrow q) \Leftrightarrow (\neg q \rightarrow \neg p)$ – prawo kontrapozycji,
- PRZ16. $((p \rightarrow q) \wedge (q \rightarrow r)) \Rightarrow (p \rightarrow r)$ – prawo przechodności implikacji,
- PRZ17. $((p \wedge (p \vee q)) \Leftrightarrow p$ – prawo pochłaniania,
- PRZ18. $((p \vee (p \wedge q)) \Leftrightarrow p$ – prawo pochłaniania,
- PRZ19. $(p \wedge (p \rightarrow q)) \Rightarrow q$ – prawo odrywania (modus ponendo ponens),
- PRZ20. $((p \rightarrow q) \wedge \neg q) \Rightarrow \neg p$ – modus tollendo tollens,
- PRZ21. $((p \vee q) \wedge \neg p) \Rightarrow q$ – modus ponendo tollens,
- PRZ22. $(p \leftrightarrow q) \Leftrightarrow ((p \rightarrow q) \wedge (q \rightarrow p))$ – prawo eliminacji równoważności,
- PRZ23. $(p \rightarrow q) \Leftrightarrow (\neg p \vee q)$ – prawo eliminacji implikacji za pomocą negacji i alternatywy,
- PRZ24. $(p \wedge q) \Leftrightarrow \neg(\neg p \vee \neg q)$ – prawo eliminacji koniunkcji za pomocą negacji i alternatywy,
- PRZ25. $(p \vee q) \Leftrightarrow (\neg p \rightarrow q)$ – prawo eliminacji alternatywy za pomocą negacji i implikacji,
- PRZ26. $(p \rightarrow (q \rightarrow r)) \Rightarrow ((p \rightarrow q) \rightarrow (p \rightarrow r))$ – prawo Fregego,
- PRZ27. $((p \wedge q) \rightarrow r) \Leftrightarrow (p \rightarrow (q \rightarrow r))$ – prawo eksportacji,
- PRZ28. $\neg(p \wedge \neg p)$ – prawo wyłączonej sprzeczności, prawo to wyraża zasadę, że z dwóch zdań sprzecznych co najmniej jedno jest fałszywe,
- PRZ29. $((p \rightarrow q) \rightarrow p) \Rightarrow p$ – prawo Pierce'a,
- PRZ30. $(\neg p \rightarrow p) \Rightarrow p$ – prawo Claviusa,
- PRZ31. $\neg p \Rightarrow (p \rightarrow q)$ – prawo Duns-Scotusa,
- PRZ32. $(p \wedge q) \Rightarrow p$, – prawo pochłaniania dla koniunkcji,
- PRZ33. $p \Rightarrow (p \vee q)$, – prawo pochłaniania dla alternatywy,
- PRZ34. $p \Rightarrow (p \rightarrow p)$ – prawo symplifikacji,

- PRZ35. $(p \rightarrow (q \rightarrow r)) \Rightarrow (q \rightarrow (p \rightarrow r))$ – prawo komutacji,
 PRZ36. $(p \rightarrow (p \rightarrow q)) \Rightarrow (p \rightarrow q)$ – prawo skracania,
 PRZ37. $(p \rightarrow q) \Rightarrow ((p \rightarrow r) \rightarrow (p \rightarrow (q \wedge r)))$ – prawo mnożenia następników,
 PRZ38. $(p \rightarrow r) \Rightarrow ((q \rightarrow r) \rightarrow ((p \vee q) \rightarrow r))$ – prawo dodawania poprzedników,
 PRZ39. $(p \rightarrow q) \Leftrightarrow ((p \wedge \neg q) \rightarrow 0)$ – reductio ad absurdum,
 PRZ40. $((p \rightarrow q) \wedge (r \rightarrow s)) \Rightarrow ((p \vee r) \rightarrow (q \vee s))$ – prawo dylematu konstrukcyjnego,
 PRZ41. $((p \rightarrow q) \wedge (r \rightarrow s)) \Rightarrow ((p \wedge r) \rightarrow (q \wedge s))$ – prawo dylematu konstrukcyjnego,
 PRZ42. $((p \rightarrow q) \wedge (r \rightarrow s)) \Rightarrow ((\neg q \vee \neg s) \rightarrow (\neg p \vee \neg r))$ – prawo dylematu destrukcyjnego,
 PRZ43. $((p \rightarrow q) \wedge (r \rightarrow s)) \Rightarrow ((\neg q \wedge \neg s) \rightarrow (\neg p \wedge \neg r))$ – prawo dylematu destrukcyjnego.

11. Zbadać, czy następujące formuły są tautologiami.

- $((p \wedge \neg p) \vee q) \leftrightarrow q$;
- $((p \wedge \neg p) \wedge q) \leftrightarrow p$;
- $((p \rightarrow q) \wedge (q \rightarrow p)) \rightarrow (p \vee q)$;
- $((p \vee q) \wedge r) \rightarrow (p \wedge \neg q)$;
- $((p \leftrightarrow q) \vee (p \rightarrow r)) \rightarrow (\neg q \wedge p)$;
- $((p \wedge q) \rightarrow r) \rightarrow ((p \rightarrow r) \wedge (q \rightarrow r))$;
- $((p \vee q) \rightarrow r) \rightarrow ((p \rightarrow r) \vee (q \rightarrow r))$;
- $(p \rightarrow (q \rightarrow r)) \leftrightarrow (q \rightarrow (p \rightarrow r))$;
- $((p \vee q) \wedge (p \vee r) \wedge (q \vee s) \wedge (r \vee s)) \leftrightarrow ((p \wedge s) \vee (q \wedge r))$ (odp.: T) (w);
- $((p \vee q) \wedge (r \vee s)) \rightarrow (((p \rightarrow q) \vee (p \rightarrow r)) \wedge ((q \rightarrow s) \vee (q \rightarrow p)))$ (odp.: N).

12. Zbadać, czy następujące formuły są tautologiami. Zapisać je za pomocą implikacji i negacji

- $((p \wedge \neg q) \otimes q) \leftrightarrow p$;
- $(p \rightarrow (q \otimes r)) \rightarrow (p \therefore q)$;
- $((p \wedge q) \rightarrow r) \otimes ((p \rightarrow r) \therefore (q \rightarrow r))$